

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 888. Usque Ad Annum 1000

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1761

VD18 90117921

§. 4. S. Odo Abbas Cluniacensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66313)

rici frater, magno zelo reformavit monasteria, Clericos Sæculares, a quibus pleraque obtinebantur, dimisit, monachos induxit Regulam observantes, & prædia ablata restitui jussit. Nec minus monasteria feminarum ei curæ fuerunt.

Sæculum X.
A. C. 929.

§. VI.

S. Odo Abbas Cluniacensis.

Cluniaci Berno Abbas vitæ suæ finem haud procul abesse auguratus, convocatis Episcopis vicinis, iisque præsentibus, ab omni Dignitate se abdicavit, effusis lacrymis professus, se ea semper fuisse indignum. Ne vero Abbatia ipsi commissæ vacarent, & Principibus in prædam cederent, eas consentientibus monachis in duos ex discipulis suis Widonem Consanguineum suum, & Odonem æque sibi dilectum, distribuit, ambosque eligi & ordinari Abbates curavit, post decessum suum vices suas obituros. Id cognoscimus ex ejus Testamento, in quo Widonem præesse jubet Monasteriis Gigniacensi, Balmensi, Æthiensi, cum Cella seu Prioratu Sancti Laurenti, Odonem vero præficit Monasterio Cluniacensi, Masciacensi, & Dolensi. Utrumque deinde & Fratres ipsis subditos obsecrat, ut consentientes inter se sint, & in observantia Regulæ unanimi-

*Sup. l. LIV.
S. 45. Act.
S.S. Ben.
Sæc. V. p. 86
Boll. 13.
Jan. to. I.
p. 828.*

tatem

Sæculum X.
A. C. 929. tatem conservent. Wido & Odo more
Abbatum signum huic Testamento ap-
posuerunt, quod anno quarto Rudolphi,
id est, anno nongentesimo vigesimo sex-
to, datum. Berno autem decima tertia
Januarii anno sequente animam Deo red-
didit; ex cujus Testamento intelligimus,
ipsum de cogendis in unum Ordinis cor-
pus monasteriis nullatenus cogitasse, sed
S. Odonem illius Congregationis, quæ
postea Cluniacensis dicta est, primum
Auctorem extitisse.

vit. l. i. Sæc.
V. Ben. &
Bibl. Clun. Odo in Territorio Cenomanensi in
lucem editus est anno octingentesimo se-
ptuagesimo nono, Patre Abbone, singu-
lari pietate viro, qui Historiam & Jus
Romanum, saltem Justiniani Novellas,
didicerat. Nam illa ætate Dynastæ per
se ipsos Jus litigantibus dicebant; cum-
que Abbo esset Justitiæ amantissimus,
omnes jurgantes causam suam ipsius ar-
bitrio committebant, eumque cuncti il-
lius regionis incolæ, summi infimique,
præsertim Guilielmus pius, Dux Aquit-
aniæ, & Monasterii Cluniacensis funda-
tor, maximo in pretio habebant. Men-
sæ accumbenti semper aliqua ex Evan-
gelio prælegebantur. Sanctorum vigi-
lias exactissime celebrabat, noctem vero
illam, in qua Salvator noster e Virginali
utero est egressus, pervigil in oratione
& lacrymis transigebat. Atque in tali
nocte

nocte ardentissimis precibus filium, nempe nostrum Odonem, impetravit, quamquam ex uxore vetula prolem suscipiendi spes non superesset. Natum deinde puerum S. Martino Sacrum esse volens eundem e cunabulis manibus suis elevatum obtulit. Post hæc ablactatum cuidam suo Presbytero literarum studiis imbuendum tradidit; cum vero adolescentem strenua & conspicabili forma præditum intueretur, dimotus a proposito eum Ecclesiæ consecrandi, ad Palatium Guilielmi Ducis juvenem misit, Principi servituum & militaribus exercitiis operam daturum. Sed juvenis Odo brevi timere cœpit, ne a via, quam ingredi sibi Deus præciperet, deflecteret. Venatio ipsi vertebat in fatigationem, nec ullis, quibus illa ætas gaudere solet, lusibus delectabatur. Cum annum decimum sextum ferme expleisset, in nocte Nativitatis Domini tanto capitis dolore cruciari cœpit, ut animam jamjam e corpore abituram crederet, eaque infirmitate per annos tres vexatus est. Itaque ad domum parentis reducitur, ubi per annos duos omne medicinæ genus frustra adhibitum; unde credidit tandem parens, S. Martinum oblatum sibi quondam puerum requirere; id ipsum Odo sibi persuasum habuit. Ergo anno ætatis suæ decimo nono, Salutis humanæ octingentesimo

Sæculum X.
A. C. 929.

Sæculum X. A. C. 929. tesimo nonagesimo octavo comam, quam
 nutriverat hucusque, abscindi sibi iussit,
 & Canonicis S. Martini Turonensis ad-
 scribi petiit. Solemni pompa susceptus
 est conflente magno numero Optima-
 tum; atque inter alios adfuit Fulco Bo-
 nus, Comes Andegavensis, qui Odoni,
 suo quondam per aliquod temporis spa-
 tium alumno, ædes canonicas prope Ec-
 clesiam, & ex redditibus Abbatiaë pensio-
 nem, contulit.

S. Odo
 Clericus.

Exinde Odo orationi & literis totum
 se dedit, nocturno orans & tota ferme
 die legens. Postquam immensi operis
 Grammaticam Prisciani pervolvisset, a
 lectione Virgilii Maronis abstractus est
 per somnium, in quo ei objiciebatur vas
 deforis quidem pulcherrimum, intus ve-
 ro plenum serpentibus. Quare abjectis
 Poetarum carminibus ad S. Scripturæ In-
 terpretes se totum convertit. Id vero
 ceteris Canonicis minime probabatur;
 parce tibi, ajebant, & missis infinitis his-
 ce literis, satis tibi sit Psalmos e memo-
 ria recitare. At ipse conticescens lectio-
 ni paupertatis amorem, & corpo-
 ris macerationem jungebat; namque
 omnibus, quæ secum ad usum attulerat,
 in pauperes dispersis, super mattam ve-
 stitus cubabat. Inter alios libros cum
 incidisset in Regulam S. Benedicti, jam
 tunc, ut poterat, lene monachorum ju-
 gum

gum subiit. Siquidem media panis li- Sæculum X.
A. C. 929.
bra, fabarum pugillo, & perparvo po-
tu (*) sustentabatur.

Cum magna populi frequentia ad S. Martinum Turonensem conflueret, siquidem Reges etiam & diversarum nationum Principes dona ferebant, complures Odonem Canonicum, utcunque juvenem, in rebus arduis consulebant, quibus omnibus ipse salutaria documenta ad mores emendandos suggerebat. Illi in vicem magna offerebant munera, quæ Sanctus juvenis accipere constanter recusabat. Cumque eum Fulco Comes ad acceptandos centum solidos aureos compulisset, hos ipse illico in pauperes distribuit. Parisios deinde profectus, to. 1. S. Aug.
edit. Bened.
app. p. 21. sub Remigio Antissiodorensi Magistro, Dialecticæ S. Augustini, & Marciani Tractatui de Artibus liberalibus operam dedit. Opus, quod hic dicitur Dialectica S. Augustini, est Tractatus de decem Categoriis, qui S. Augustini esse, ætate Alcuini credebatur. Ceterum Remigius illius ævi Doctor celebratissimus, erat ad S. Germanum Antissiodori Monachus, qui olim Præceptorem auscultaverat Hericum,

(*) In ipsis Actis vit. S. Odonis interjecta est parenthesis (quod est contra naturam Francorum.)

Sæculum X. ricum ejusdem Congregationis Mona-
A.C. 929. chum, aliquando Discipulum Lupi Fer-
Mabil. præf. rariensis & Haimonis Halberstadiensis,
Sæc. 5. n. 43. qui ambo Rabanum Magistrum habue-
Item Elog. rant, Rabanus vero Alcuinum. Interest
Frod. n. 2. enim, ut Doctrinæ successionem scia-
p. 325. mus.

Odo Turonem reversus, & lectioni
 Moralium S. Gregorii in *Job* vacans,
 tantopere illis delectatus est, ut ea in
 unum volumen contraxerit, quod hodie-
 que habemus. Canonici S. Martini tunc
 centum quinquaginta numero, loco mo-
 nachorum trecentorum, si non totam
 Regulam saltem multa adhucdum ser-
 vabant. Sedulo Horas separatas canta-
 bant, postquam ibi Psalmodia perpetua
 cessaverat. Mulieribus aditum ad Clau-
 strum non patebat, & elapsis aliquot an-
 nis, cum ista veteris disciplinæ pars fuisset
 relaxata, Leo Papa VII. datis literis
 ad Hugonem Magnum Comitem Pari-
 siensem & Abbatem S. Martini hortatus
 est, ut restitueretur.

S. Odo
Monachus.
Leon. ep. 1.
to. 9. Conc.
p. 594.

Perlectis SS. Patrum Operibus, præ-
 fertim S. Benedicti Reguia, Odo maxi-
 mum desiderium vitam monasticam am-
 plectendi concepit, habuitque in hoc
 proposito adiutorem & socium, Or-
 dinis equestris virum, nomine Adegri-
 mum, qui relicto Fulcone Comite, cui
 ab obsequiis fuerat, ad Odonis cellam
 confu-

confugit. Exinde ad omnia Franciæ monasteria, quæ fama olim celebraverat, miserunt, vel ipsi illo perrexerunt, cumque in nullo Regulam tam sancte, ac ipsi cupiebant, observari cognovissent, tristes ad suam Cellulam redierunt. Nempe ab annis jam sexaginta nunc bella civilia, nunc Normannorum incurfus pleraque monasteria perdiderant. Monachi partim cæsi, partim in fugam acti, Reliquias Sacras, paucos ab incendiis ereptos libros & si quid de thesauro Ecclesiæ salvare potuissent, auferentes. Tunc ergo in locis tutis latebant, vel passim errantes & vagi Fidelibus vilescabant. Si alicubi respirare licuisset, tuguria extruebant, de vita sustentanda quam de servanda Regula sua magis solliciti. Non nullas ædes a monachis desertas insederunt pauci Clerici, quas emendatis postea monachorum moribus ipsi nihilominus retinuerunt.

Amici duo conjunctissimi cum nullo in Francia monasterium, quale exoptabant, invenissent, Adegrimus Romanam proficisci constituit. Sed ecce, per Burgundiam iter faciens, ad Monasterium Balmense, novam illam sub Abbate Bernone familiam pervenit, ubi secundum Regulam S. Benedicti in Cella hospitem exceptus, aliquamdiu ibi morari voluit, quo mores & consuetudines

Sæculum X.
A. C. 929.

Mabill.
Elog. Cod.
n. 16.

vit. n. 22.

Sup. l. LIV.

Sæculum X. illius Congregationis cognosceret. Ibi
A.C. 929. vero Institutiones Abbatis Euticii, id est,
 Benedicti Anianensis, servabantur, quas
 cum Adegrimus probasset, & misisset,
 qui rem ad Odonem deferrent, ille con-
 festim illuc se contulit, libros suos, nem-
 pe centum volumina, afferens. Adegri-
 mus, consentiente Bernone Abbate, Cel-
 lulæ se inclusit, in qua annis tribus per-
Adegrimus severavit. Odo autem, utpote vir scho-
Eremicola. lasticus seminario puerorum, qui in mo-
 nasterio alebantur, præficitur. Erat au-
 tem ætate tricenarius. Interim Adegri-
 mus solitudinis amantissimus, Præpositis
 præpositis suis annuentibus, in eremum
 exiit, & exiguum specum ultra annos
 triginta incoluit, diebus solum Domini-
 cis ad Monasterium Cluniacense, a quo
 duobus millibus distabat, veniens. Tum
 sumpta modica farina, ex qua sibi panem
 conficere solebat, & paucis fabæ granis
 mox ad eremum revertebatur. Jam fri-
 gore, jam calore cruciatus, rursusque
 tœdio languens, atque ad desperandum
 de salute tentatus.

P. 28.

n. 29.

Odonem vero quidam mali monachi
 in Monasterio vexabant; hi enim ut ejus
 constantiam in pio proposito labefacta-
 rent, jam de Bernonis immani rigore
 querebantur, jam ipsi Odoni multa ex-
 probrabant, aut ignominiiis afficiebant,
 quibus ille nihil nisi virilem patientiam
 oppone-

opponebat. Solis loquebatur, ad eorum ^{Sæculum X.}
 pedes prostratus veniam rogabat, ea quæ ^{A. C. 929.}
 discere cupiebant, eosdem docebat, cun- ^{n. 34.}
 ctosque congruis officiis demereri stu-
 debat. Cum magno desiderio teneretur
 parentes suos ad amplectendum Institu-
 tum monasticum permovendi, impetrata
 licentia ad domum paternam profectus,
 revertens ad monasterium patrem addu-
 xit, eumque in fratrum numerum recipi
 rogavit. Matri quoque persuasit, ut ve-
 lum inter mulieres Deo Sacras accipe-
 ret. Igitur Berno Abbas non in vanum
 auguratus, Odonem brevi virum illu- ^{n. 37.}
 stre futurum, Ordine Presbyteratus
 invitum insigniri curavit a Turpione
 Episcopo Lemovicensi, Præsule virtuti-
 bus & scientia clarissimo. Ad quem
 cum aliquando Berno Odonem misisset,
 cum eo Episcopus prolixo sermone de
 Dignitate Sacerdotii & præsentis Ecclesiæ
 statu differuit. Odo collapsam Presby-
 terorum disciplinam præcipue deflebat,
 eoque colloquio commotus Turpio roga-
 vit Odonem, ut quæ apud se ore protu-
 lisset, literis mandaret & sibi traderet.
 Renuit Odo, nisi id Abbas suus præci-
 peret. Quam facultatem cum Episco-
 pus facile impetrasset, Odo sermonem,
 in tres libros, qui Collationes nominan-
 tur, divisum conscripsit.

Sæculum X. Bernone Abbate, ut memoravi, mor-
 A. C. 930. ti proximo, & Fratres rogante, ut sibi
Bibl. Clun. Successorem eligerent, illi Odonem re-
 p. 160. luctantem adducunt, clamantes uno ore,
 vita n. 38. quod hunc sibi Abbatem deposcerent.
 Nec forsan Odo flecti se passus esset, ni-
 si Episcopi præsentis excommunicatio-
 nem diutius repugnanti comminati fuif-
 sent. Ergo Benedictionem Abbatialem
 S. Odo annos natus quadraginta octo recepit, &
 Abbas. Bernone defuncto migravit Cluniacum,
 vit. l. II. præcipuum ex illis tribus, quibus præ-
 n. I. 2. rat, Monasterium. Ibi ædificia necdum
 consummata perfecit, adjutus subsidiis,
 quæ per miraculum sibi concessa credi-
 dit. Iis certe adscripsit beneficium illud,
 quo ex Gothia tria millia solidorum ac-
 cepit. Exinde Monasterium Cluniacen-
 se ex ceteris omnibus, exacta Regulæ ob-
 servantia, eximiis virtutum, quæ in fra-
 tribus fulgebant, exemplis, Religionis
 studio, & charitate in pauperes eminere
 cœpit.

§. V.

*Stephani VIII. Obitus. Joannes XI.
 Papa.*

Flod. vers. p. Inter hæc Stephano VIII. Papa anno non-
 607. *Luitpr.* gentesimo trigesimo primo, postquam
 III. c. 12. Petri Cathedram annis duobus, men-
Sup. l. LIV. se uno & diebus duodecim tenuisset, fa-
 5. 42. tis